

Wędrując po lesie często spotykamy się z różnego rodzaju obiektami i urządzeniami, świadczącymi z jednej strony o prowadzonej gospodarce łowieckiej, z drugiej zaś, o trosce, jaką leśnicy i myśliwi wykazują zarówno wobec lasu, jak i mieszkających tu zwierząt.

W czasie zimy, roślinożerna zwierzyna cierpi z powodu braku pożywienia i może wyrządzać duże szkody w uprawach leśnych i młodnikach, ogryzając pączki i pędy drzew. Aby temu zapobiec budowane są **paśniki**, w których wyklada się zwierzynie siano, ziarna zbóż, kukurydzę, buraki i ziemniaki.

Ponadto, obok paśników, stawia się tzw. **lizawki**, w których wykładane są specjalne kostki soli z dodatkiem mikroelementów, niezbędnych zwierzynie do prawidłowego rozwoju.

Na trasie naszej wędrowki możemy zobaczyć **ogrodzone uprawy leśne**. Specjalna siatka, rozpięta pomiędzy wkopanymi w ziemię słupkami ma chronić małe drzewka przed penetrującą las zwierzyną.

Idąc wzdłuż takiego ogrodzenia możemy natrafić na bramę, której pod żadnym pozorem nie wolno nam otwierać!

Służy ona wyłącznie leśnikom, by mogli dostać się na ogrodzoną powierzchnię.

Kiedy drzewka nieco podrosną i osiągną wiek młodnika, rozpoczyna się okres ich indywidualnej ochrony. Przechodząc obok kilkunastoletnich sosenek możemy zauważyć umieszczone pomiędzy okółkami specjalne **plastikowe osłonki**, które skutecznie uniemożliwiają jeleniom i ich kuzynom spalowanie, czyli zdzieranie z drzewek kory wraz z łykiem. W odpowiednim czasie, gdy kora drzew będzie dostatecznie gruba, osłonki zostaną usunięte.

Zazwyczaj na skraju lasu, możemy zobaczyć prostą, drewnianą konstrukcję z przybitą do niej drabiną, posiadającą w swej szczytowej części zadaszenie. To **ambona**.

Służy ona myśliwym jako punkt do obserwacji zwierzyny i oddania strzału. Przy takiej ambonie, która niejednokrotnie bardzo malowniczo prezentuje się na tle ścian lasu możemy zrobić sobie ciekawe zdjęcie.

**Pamiętajmy,
by na nią
nie wchodzić!**

Burza

Podczas wędrówki po lesie może zaskoczyć nas ulewny deszcz lub burza.

Od tego jak będziemy się wówczas zachowywać zależy nasze bezpieczeństwo.

Przede wszystkim, jak zawsze w sytuacji zagrożenia, pomimo grzmotów i błyskawic należy zachować spokój.

Najlepiej schronić się wówczas w samochodzie, gdyż w przypadku uderzenia pioruna prąd spłynie po karoserii, nie penetrując wnętrza.

W żadnym wypadku nie wolno kłaść się na ziemi!

Zaskoczeni przez burzę w lesie musimy pamiętać o natychmiastowym **wyłączeniu telefonu komórkowego!**

W miarę możliwości trzymajmy się **z daleka od wysokich drzew.**

Jeśli mimo wszystko poczujemy, że „włosy stają nam dęba”, będzie to oznaczać obecność ładunków elektrycznych w powietrzu. Należy wówczas jak najszybciej przykucnąć, usiąść na plecaku, zwracając uwagę, by nie siadać na jego stelażu, gdyż w przeciwnym wypadku może nam grozić porażenie prądem!

Leśne mity i ciekawostki

Przez lata wokół lasu i mieszkających w nim zwierząt narosło wiele mitów i różnego rodzaju nieścisłości. Postaramy się wyjaśnić choć kilka z nich:

◆ **W lesie nie ma choinek!**

Choinka to ustrojone drzewko świerka, jodły lub sosny będące nieodłączną ozdobą naszych domów w czasie Świąt Bożego Narodzenia!

◆ **W dębowym lesie wystarczą trzy żołędzie, by wiewiórka poczuła się najedzona.**

W sosnowym – musi je zastąpić 200 szyszek, z których wyluskiwane są przez nią 8-miligramowe nasionka!

◆ **Kuna leśna, zwana tumakiem polując w zimową noc jest w stanie przebiec 25 kilometrów, mając łapki o długości niespełna 10 centymetrów!**

Aby tego dokonać, wykonuje około 30 000 małych skoków po 60–70 centymetrów każdy!

◆ **Nie wszystko co pełza w lesie jest żmiją, za to na pewno każda żmija jest jadowita!**

◆ **Kornik sześciopalcowy nie ma zębów w „szczęcie”, ale na pokrywach, a więc w tylnej części tułowia!**

◆ **Co czwarty bocian na świecie to... Polak, a najwięcej ich żyje na Warmii i Mazurach!**

◆ **Bór niekoniecznie musi być ciemny i ponury!**

Borem nazywamy bowiem najuboższe z leśnych siedlisk, w którym doskonale czują się najliczniej występujące w naszych lasach sosny!

◆ **To co zazwyczaj nazywamy jagodami, to...**

owoce borówki czarnej, zaś jagoda jest rodzajem owocu, który po przekrojeniu ma więcej pestek niż miąższu!

◆ **Porosty, to nie rośliny!**

Tworzą je bowiem strzępki grzyba połączone z komórkami glonów! Aż trudno uwierzyć, że niektóre porosty powiększają swoje rozmiary zaledwie o ułamek milimetra rocznie! Pomyślmy o tym, zanim dotknie je uzbójona w but nasza stopa!

◆ **Porosty są bardzo wrażliwe na zanieczyszczenia powietrza, ich ilość świadczy o tym czy nasz las jest zdrowy. Im większe stężenie toksyn, tym mniej porostów!**

Pamiętaj! Pozostaw las w takim stanie w jakim chciałbyś go zastać podczas kolejnych odwiedzin!

Leśne abecadło

Ambona – zbita z drewnianych pali konstrukcja z przybitą do nich drabiną, posiadająca w swej szczytowej części zadaszenie. Służy myśliwym jako punkt do obserwacji zwierzyny i oddania strzału.

Buchtowanie – rozorywanie przez dziki miejsc, w których poszukują ukrytego w glebie pożywienia.

Borelioza – wielonarządowa choroba zakaźna wywołwana przez bakterie, przenoszone na człowieka i niektóre zwierzęta przez kleszcze.

Byk – określenie samca jelenia.

Chmara – stado jeleni, łosi, żubrów lub danieli.

Darz Bór! – pozdrowienie leśne i łowieckie; niech bór darzy!

Gatunek – zbiór osobników posiadających podobne cechy fizyczne

Kompleks leśny – powierzchnia kilku lub kilkudziesięciu tysięcy hektarów, porośnięta lasem i ograniczona obszarami bezleśnymi, takimi jak wody, bagna, łąki i pola, powiązana w całość administracyjną, gospodarczą lub przyrodniczą.

Kotlina – inaczej legowisko zająca.

Kwiatostan – skupienie kwiatów na pędzie.

Łania – samica jelenia i danieli.

Miejsce legowe – stanowisko, w którym dany gatunek, na ogół ptaka, zakłada gniazdo i składa w nim jaja.

Mikoryza – zjawisko, polegające na współżyciu korzeni roślin z grzybami. Tego typu zależność daje obu gatunkom wzajemne korzyści, polegające na obustronnej wymianie substancji odżywczych.

Odnawianie lasu – proces powstawania w sposób naturalny lub sztuczny młodego pokolenia drzew.

Odyniec – dorosły samiec dzika.

Owocostan – owoce powstające z przeobrażenia całych kwiatostanów.

Parostki – poroże kozła, samca sarny.

Poczwarka – stadium rozwojowe pewnej grupy owadów, poprzedzające postać dorosłą.

Populacja biologiczna – zespół organizmów jednego gatunku żyjących równocześnie w określonym środowisku i wzajemnie na siebie wpływających, zdolnych do wydawania płodnego potomstwa.

Poroże – wyrostki kostne na kości czołowej samców jeleniowatych, corocznie zrzucone i odbudowywane.

Rogacz – kozioł, samiec sarny.

Remiza – miejsce w lesie obsadzone roślinnością krzewiastą i zielną, zakładane jako miejsce rozrodu, głównie ptaków oraz jako osłona dla zwierzyny i miejsce dodatkowego żeru.

Rezerwat przyrody – obszar cenny ze względów przyrodniczych, naukowych lub kulturowych, objęty ochroną ścisłą, wykluczającą ingerencję człowieka lub ochroną częściową, dopuszczającą tzw. gospodarkę rezerwatową.

Rykwisko – okres godowy jeleni.

Scypuł – delikatna, silnie unerwiona, ukrwiona i owłosiona warstwa skórna, pokrywająca poroże samców zwierzyny płowej w czasie jego wzrastania, później ściągana o pnie drzew i gałęzie

Szkółka leśna – wydzielona powierzchnia leśna, na której produkuje się sadzonki drzew i krzewów leśnych do odnowień i zalesień.

Spadź – słodka ciecz występująca głównie latem na liściach, igłach, zielonych pędach i gałązkach, a będąca odchodami mszyc, czerwców lub miodówek i innych owadów ssących, żywiących się sokami roślinnymi.

Suknia – sierść sarny, która latem jest ruda, zimą zaś brązowo-szara.

Środowisko – całokształt ożywionych i nieożywionych składników przyrody ściśle ze sobą powiązanych, otaczających organizmy żywe.

Trop – odcisk nóg zwierzęcia pozostawiony na ziemi lub śniegu.

Wataha – stado wilków lub dzików.

Wścieklizna – odzwierzęca choroba zakaźna o ostrym przebiegu; często śmiertelna.